

***POHJOISEN
TULEVAISUUS ON
ÄLYKÄSTÄ AVOIMUUTTA***

AVOIMEN TKI –TOIMINNAN JA OPPIMISEN
(TKIO) LINJAUKSET JA PERIAATTEET LAPIN
AMMATTIKORKEAKOULUSSA

KANGASTIE HELENA JA ALAJÄRVI-KAUPPI RIITTA

1. JOHDANTO.....	2
2. POHJOISEN TULEVAISUUS-ÄLYKÄSTÄ AVOIMUUTTA	3
2.1. Avoimen toimintakulttuurin edistäminen tki-toiminnassa ja oppimisessa.....	5
2.2. Avoimen yhteistyön toteuttaminen tki-toiminnassa ja oppimisessa	5
2.3. Avoimen tiedon tuottaminen ja hallinta.....	6
3. AVOIMEN TOIMINNAN KEHITTÄMISEN VAIHEISTUS.....	7
LOPUKSI	8

1. JOHDANTO

Avoimuus on todettu keskeiseksi muutosvoimaksi EU:ssa ja Suomessa. Hyvinvoinnin ja kasvun edistämisessä on pidetty tärkeänä ihmisten, tavaroiden ja palvelujen liikkuvuuden lisäämisessä myös tiedon ja osaamisen tehokasta liikkuvuutta. Tiedon avaaminen kaikkien ulottuville ja vapaaseen käyttöön on eräs keino edistää tieteen ja tutkimuksen vaikuttavuutta yhteiskunnassa.

Opetus- ja kulttuuriministeriön Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen visio 2030 (Korkeakoulutus- ja tutkimus 2017) korostaa tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastaamisessa korkealaatuista korkeakoulutusta, tutkimus- ja innovaatiotoimintaa sekä vahvaa kytkeytymistä muualla tuotettuun uuteen tietoon. Tämän tavoitteen saavuttamisen tukipilareina toimivat TKI-toiminnan ja oppimisen avoimuus ja yhteistyön tehostaminen kansallisella ja kansainvälisellä tasolla.

Korkeakoulujenkin tulee pyrkiä toiminnassaan kohti avoimuutta ja ulospäin suuntautuneisuutta. Avoimuus on tieteen ja tutkimuksen keskeinen periaate, joka tähtää tutkimustulosten laajempaan läpinäkyvyyteen, toistettavuuteen ja yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen. Avoimuutta korostetaan myös oppimisessa ja sen perustana on tiedon jakaminen ja oppimisen mahdollistuminen tasavertaisesti ja rajat ylittävästi.

Lapin ammattikorkeakoulu osallistui vuonna 2015 korkeakoulujen avoimuuden tason tilannekuvan selvitykseen opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa Avoin tiede ja tutkimus-hankkeessa (ATT). Tilannekuva selvityksessä Lapin amk sijoittui kypsyystasolle yksi. Liitteessä yksi on kuvattu kypsyystasot ja niiden kriteerit. (Liite yksi)

Tähän asiakirjaan olemme kuvanneet TKI-toiminnan ja oppimisen älykkään avoimuuden linjaukset ja toimintaperiaatteet Lapin ammattikorkeakoulussa. Avoimuuden periaatteet ovat vahvasti esillä kaikkialla yhteisössämme. Ammattikorkeakoulumme johto seuraa avoimen toimintakulttuurin kehittymistä.

Tavoitteenamme on kehittyä avoimuuden kypsyytasolla ylöspäin kohti ylintä eli strategisesti ohjattua toimintakulttuuria.

Tämä asiakirja on käsitelty Lapin amkin johtoryhmässä 25.2.2019 ja johtoryhmän antamat kommentit ja ohjeet on huomioitu.

2. POHJOISEN TULEVAISUUS-ÄLYKÄSTÄ AVOIMUUTTA

Älykkään avoimuuden tavoitteena on toimintamme yhteiskunnallinen vaikuttavuus, johon pyrimme avoimen toimintakulttuurin edistämisellä ja avointen toimintamallien avulla niin tki-toiminnassa kuin oppimisessa. Vaikuttavuuden lisäksi voimme avoimuudella lisätä toimintamme tehokkuutta ja tehostaa julkisella rahoituksella saavutettavaa yhteiskunnallista hyötyä.

Auditointia varten laaditussa itsearviointiraportissa todetaan yhteiskunnallisen vaikuttavuuden ja aluekehitystyön laadunhallinnan keskeisiksi kehittämiskohteiksi muun muassa vuorovaikutusverkostoissa syntyvän ennakointiin ja alueen kehittämistarpeisiin liittyvän tiedon välittäminen ja hyödyntäminen kokonaisvaltaisesti toiminnan kehittämisessä sekä avoimeen tki-toimintaa liittyvien menettelytapojen kehittäminen

Rakennamme avoimuuteen perustuvaa toimintakulttuuria ja seuraamme sen toteutumista arjen toiminnassamme. Avoimuus on toiminnan suunnittelun kokonaisvaltainen lähtökohta. Näemme myös avoimuuden arvona, joka on kirjattuna strategiaamme. Panostamme avoimen ja vaikuttavaan yhteistyöhön, joka tarkoittaa toimintamme ja osaamisemme tekemistä näkyväksi.

Osallistumme aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ja erityisesti Lapin ja Pohjoisen alueen kehittämiseen. Vaikutamme alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa ja tuomme ammattikorkeakoulujen näkökulmaa avoimuuden toimintamalleihin. Meillä syntyvät aineistot, menetelmät ja tulokset ovat uudelleen käytettävissä ja hyödynnettävissä.

Kuviossa yksi on avattu avoin tutkimus- kehittämis- ja innovaatiotoiminta ja oppiminen (TKI –integroitu) Lapin ammattikorkeakoulussa.

Avoin TKI ja oppiminen Lapin ammattikorkeakoulussa

Kuvio 1. Avoin tki- ja oppiminen Lapin ammattikorkeakoulussa. (Alajärvi-Kauppi, R & Kangastie, H. 2019 mukaillen Päällysaho, S. 2018)

Avoimella TKI-toiminnalla ja oppimisella tarkoitetaan avointa toimintakulttuuria, avointa yhteistyötä ja avoimia aineistoja. Vaikuttavuuden edistymisen rinnalla avoimuus lisää Lapin ammattikorkeakoulun henkilöstön osaamista ja meritoitumismahdollisuuksia sekä osallistavat henkilöstöä laajasti TKI- ja oppimiseen integroituun toimintaan.

OKM:n ja Lapin amkin välisessä sopimuksessa kaudelle 2017-2020 olemme sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaatiomme tasoilla. Tuemme kansallisen osaamispääoman kasvua mm. avoimentieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

2.1. Avoimen toimintakulttuurin edistäminen tki-toiminnassa ja oppimisessa

Rakennamme avoimuuteen perustuvaa toimintakulttuuria ja seuraamme sen toteutumista arjen toiminnassamme. Avoimuus on toiminnan suunnittelun kokonaisvaltainen lähtökohta.

Kokonaisvaltainen avoimuuden kulttuuri ilmenee Lapin korkeakoulukonsernin (LUC) strategiassa arvona tai periaatteena. Strategiaa toteuttavissa linjauksissa ja toimenpideohjelmassa on avoimuutta edistäviä toimenpiteitä.

Avoimeen toimintakulttuuriin kuuluu paitsi tuotettujen aineistojen, menetelmien ja tuotosten jakamista myös muualla tuotetun tiedon tehokasta hyödyntämistä omassa toiminnassa.

Tuomme esille ammattikorkeakoulun näkökulmaa ja kehittyviä toimintatapoja avoimuuden lisäämiseksi. Edellytämme myös kumppaneiltamme avointa toimintakulttuuria lakeja, eettisyyttä hyviä tapoja ja muiden toimintaa kunnioittaen.

Avoimuuden toimintamallit osana toimintakulttuuriamme ovat sisäänrakennettuina laatu järjestelmissämme ja prosesseissamme ja kehitämme prosessien, aineistojen ja menetelmien ja laatua PDCA-mallilla. Avoimuutta edistetään myös yhteistyöllä ja avoimella tiedolla, sen tuottamisella ja hallinnalla.

2.2. Avoimen yhteistyön toteuttaminen tki-toiminnassa ja oppimisessa

Teemme toimintaamme ja osaamistamme näkyväksi ja osallistumme yhteiskunnalliseen keskusteluun ja yhteiskunnan kehittämiseen. Vaikutamme alueellisissa, kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa tuoden ammattikorkeakoulujen näkökulmaa avoimuuden toimintamalleihin.

Tarjoamme henkilöstöllemme tukea avoimuuteen liittyvien juridisten ja eettisten kysymysten tunnistamiseen ja ratkaisemiseen. Tunnistamme, tunnustamme ja lisäämme omaa osaamistamme ja jaamme sitä muiden kanssa yhdessä kokeilemalla ja oppimalla.

Vahvistamme yhteistä ymmärrystä ja osaamistamme ja perustelemme ja tuomme näkyväksi avoimen toiminnan hyödyt organisaatiossamme.

Edistämme avoimuutta vaikuttamalla kansainvälisen ja kansallisen rahoituksen hyödyntämiseen TKI –toiminnassa ja oppimisessa. (osallistava ja kokeileva TKI-toiminta ja oppiminen).

Toteutamme avoimuutta hyväksymällä läpinäkyvyyden keskeiseksi periaatteeksi toiminnassamme. Teemme sitä näkyväksi osallistavalla toiminnalla, TKI- ja oppimisympäristöjen ja –prosessien avoimuudella ja vaikuttavalla vuorovaikutuksella.

2.3. Avoimen tiedon tuottaminen ja hallinta

Hyödynnämme TKI-, oppimis- ja liiketoiminnassa avoimia aineistoja, menetelmiä ja tuloksia Tarjoamme henkilöstöllemme aineistonhallinnan infrastruktuurin, työvälineitä ja palveluita. Hyödynnämme olemassa olevia ja kehitämme tarvittaessa uusia avoimia TKI- ja oppimis- ja liiketoiminnan infrastruktuureja ja ympäristöjä.

Julkaistuihin TKI- ja oppimistoiminnan tuloksiin liittyvät aineistot ja menetelmät ovat lähtökohtaisesti yhteiskäyttöisiä ja avoimia. Avoimuudesta poikkeavaa toiminta on perusteltava ja syy kerrottava esim. jos henkilötietojen ja yksityisyyden suoja, tulosten kaupallinen hyödyntäminen ja siihen liittyvien oikeuksien suojaaminen tai toiminnan tavoitteet vaarantuvat aineistojen tai menetelmien avaamisesta. aina perusteltava.

Meillä syntyvät aineistot, menetelmät ja tulokset ovat uudelleenkäytettävissä ja hyödynnettävissä. Emme avaa ammattikorkeakoululle kriittistä tai arvokasta materiaalia, ainakaan arviomatta mahdollisen avoimuuden tuottamaa lisäarvoa.

Jokainen meistä noudattaa aineistojen hallinnassa, avaamisessa ja käyttämisessä lainsäädäntöä, hyvää tieteellistä käytäntöä, tutkimuseettisiä ohjeita, rahoitus- ja sopimusehtoja, hyvää aineistohallinta tapaa ja ammattikorkeakoulun ohjeita ja määräyksiä.

Jokainen meistä huolehtii käyttämiensä luottamuksellisten, salassa pidettävien ja arkaluonteisten tietojen suojaamisesta, tietoturvasta ja tietosuojasta. Lisäksi noudatamme aineistohallintaohjeita ja kutakin palvelua koskevia käytösääntöjä.

3. AVOIMEN TOIMINNAN KEHITTÄMISEN VAIHEISTUS

Vaiheistuksen perustana on opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ja Lapin ammattikorkeakoulun välinen sopimus kaudelle 2017-2020. Sopimuksessa Lapin amk sitoutuu nostamaan avoimen tieteen ja tutkimuksen toimintatapaa tasolle kolme.

Vuonna 2019

Toteutamme kypsyystason itsearvioinnin vuoden 2015 kriteerien mukaisesti (liite). Itsearviointi toteutetaan kevään 2019 aikana ja se toimii perustana toteutettaville kehittämistoimenpiteille.

Eryteisesti pyrimme tietoisella ohjauksella muuttamaan organisaatiokulttuuriamme kannustamalla avoimuuteen ja lisäämme ymmärrystä avoimuuden hyödyistä ja vaikutuksista toimintaan. Huolehdimme, että avoimuus ilmenee strategiassa (LUC strategia 2020-2030) keskeisenä arvona. Käynnistämme avoimuuteen liittyvän toiminnan systematisointia ja osaamisen kehittämistä. Kiinnitämme huomiota monipuoliseen arviointitiedon hyödyntämiseen ei ainoastaan taloudellisen suorituskyvyn mittaamiseen.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteuttaa avoimuuden kypsyystason arvioinnin arvioimalla Lapin amkin nettisivut ja siellä olevaa tietoa. Tämä ulkoinen arviointi ohjaa myös toteutettavia kehittämistoimenpiteitä.

Vuonna 2020

Vuoden 2020 lopussa olemme saavuttaneet kypsyystason kolme. Avoimuus on huomioitu strategiassa ja toiminta on monelta osin avointa ja se perustuu dokumentoituihin kuvauksiin. Päätöksiä tehdään entistä enemmän käyttäen apuna avoimuuden mittaritietoa. Johtaminen tukee jo tehokkaampaa avoimuuden strategian suunnittelua ja toimeenpanoa.

Informaatiosiilojen purkamiseen on tehty paljon työtä organisaation laajuisen teknologian hallinnan ja arkkitehtuurin saavuttamiseksi. Avoimeen toimintakulttuuriin on edetty.

LOPUKSI

Edellä kuvatut Lapin ammattikorkeakoulun TKI-toiminnan ja oppimisen älykkään avoimuuden linjaukset ja toimintaperiaatteet ovat ohjaamassa kaikkien meidän työtä nyt ja tulevaisuudessa. Jokaisella meistä on vastuu ja velvollisuus edistää avoimuutta ammattikorkeakoulun tehtäväalueilla. Tehkäämme sitä avoimesti yhdessä!

Lähteitä

Avoin tiede ja tutkimus Suomessa. Toimintakulttuurin avoimuus korkeakouluissa vuonna 2015.

COMMISSION RECOMMENDATION (EU) 2018/790. Luettu 14.2.2019

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0790&from=EN>

SUOSITUKSET KOMISSION SUOSITUS (EU) 2018/790, tieteellisen tiedon saatavuudesta ja säilyttämisestä. Luettu 14.2.2019

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0790&from=EN>

Korkeakoulutus ja tutkimus 2017. Korkeakoulutus ja tutkimus 2030-luvulle. Taustamuistio korkeakoulutuksen ja tutkimuksen 2030 visiotyölle. Luettu 11.2.2019

[https://minedu.fi/documents/1410845/4177242/visio2030-taustamuistio.pdf/b370e5ec-66d3-44cb-acb9-](https://minedu.fi/documents/1410845/4177242/visio2030-taustamuistio.pdf/b370e5ec-66d3-44cb-acb9-7ac4318c49c7/visio2030-taustamuistio.pdf.pdf)

[7ac4318c49c7/visio2030-taustamuistio.pdf.pdf](https://minedu.fi/documents/1410845/4177242/visio2030-taustamuistio.pdf/b370e5ec-66d3-44cb-acb9-7ac4318c49c7/visio2030-taustamuistio.pdf.pdf)

Korkeakoulutus ja tutkimus 2030-luvulle. Vision tiekartta. Luettu 11.2.2019

[https://minedu.fi/documents/1410845/12021888/Korkeakoulutus+ja+tutkimus+2030-](https://minedu.fi/documents/1410845/12021888/Korkeakoulutus+ja+tutkimus+2030-luvulle+VISION+TIEKARTTA_V2.pdf/43792c1e-602a-4776-c3f9-91dd66ba9574)

[luvulle+VISION+TIEKARTTA_V2.pdf/43792c1e-602a-4776-c3f9-91dd66ba9574](https://minedu.fi/documents/1410845/12021888/Korkeakoulutus+ja+tutkimus+2030-luvulle+VISION+TIEKARTTA_V2.pdf/43792c1e-602a-4776-c3f9-91dd66ba9574)

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Lapin ammattikorkeakoulun välinen sopimus kaudelle 2017-2020. Luettu 14.2.2019

[https://minedu.fi/documents/1410845/3992611/Lapin%20ammattikorkeakoulu%20sopimus%202017-](https://minedu.fi/documents/1410845/3992611/Lapin%20ammattikorkeakoulu%20sopimus%202017-2020/527051a9-dd49-4ed9-a287-38d33ba0c4a8)

[2020/527051a9-dd49-4ed9-a287-38d33ba0c4a8](https://minedu.fi/documents/1410845/3992611/Lapin%20ammattikorkeakoulu%20sopimus%202017-2020/527051a9-dd49-4ed9-a287-38d33ba0c4a8)

Viisas avoimuus. 3AMK:n yhteiset avoimuuden lupaukset ja periaatteet. Luettu 22.2.2019.

https://www.metropolia.fi/fileadmin/user_upload/3AMK_Viisas_avoimuus_lyhyt__004_.pdf

Lapin ammattikorkeakoulun itsearviointiraportti. Julkaisematon.

Liite 1. Avoimen toimintakulttuurin kypsyystasot selityksineen.

Taso 5 Strateginen
Avoimeen toimintakulttuuriin kannustetaan julkisesti koko organisaation tasolla ja avoimuus on määritelty strategiassa ja politiikoissa erääksi keskeisistä arvoista. Toiminta on avointa ja sitä kehitetään noudattaen avoimia periaatteita yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Avoimuus on myös kytketty toiminnan pitkäjänteiseen suunnitteluun ja johtamiseen. Pystytään jatkuvasti varmistamaan että organisaatio kulkee tavoitteiden kannalta oikeaan suuntaan sekä oppii ja mukautuu. Avainmittareita käytetään kattavasti ja niitä tarkastetaan jatkuvasti. Henkilöstö on tietoinen tavoitteistaan ja edistymisestä avoimuudessa.
Taso 4 Johdettu
Avoimeen toimintakulttuuriin pyritään aktiivisesti ja avoin toiminta sekä sen periaatteet on asetettu julkisesti erääksi organisaation päämääristä. Toiminta on pääpiirteissään avointa ja noudattaa avoimia periaatteita. Avoimuutta johdetaan ja mitataan säännöllisesti. Mitatut tulokset analysoidaan ja korjaavia toimenpiteitä tehdään aktiivisesti. Organisaatio on kypsytynyt avoimen informaation hyödyntämisessään, ja samalla myös informaation merkitys korostuu entisestään.
Taso 3 Määritelty
Tällä tasolla päätöksiä tehdään entistä enemmän käyttäen apuna avoimuuden mittaritietoa. Tällä tasolla johtaminen tukee jo tehokkaampaa avoimuuden strategian suunnittelua ja toimeenpanoa. Informaatiosilojen purkamiseen on tehty paljon työtä organisaation laajuisen teknologian hallinnan ja arkkitehtuurin saavuttamiseksi. Avoimeen toimintakulttuuriin on edetty, mutta se ei vielä täysin toteudu vaillinaisten politiikkojen tai periaatteiden takia. Avoimuus ei ilmene strategiassa keskeisenä ja ohjaavana arvona. Toiminta on monelta osin avointa ja se perustuu dokumentoituihin kuvauksiin.
Taso 2 Osittainen
Seuraavalla kypsyystasolla organisaatiokulttuuri alkaa muuttua. Keskeistä on ymmärrys avoimuuden hyödyistä ja sen vaikutuksista toimintaan. Tuki avoimuuteen on kuitenkin rajoittunutta, ja edelleen organisaatiosta löytyy tietovarantoja, jotka eivät ole kytköksissä toisiinsa. Avoimeen toimintakulttuuriin on otettu ensi askelia, mutta siihen ei julkisesti kannusteta. Avoimuus ei ilmene strategiassa keskeisenä arvona. Toiminta on joiltain osin avointa. Avoimuuteen liittyvän toiminnan systematisointi ja osaamisen kehittäminen on käynnistetty. Suorituskyvyn mittaaminen on pitkälti taloudellista mittaamista.
Taso 1 Ei hallittu
Avoimeen toimintakulttuurin ei ole vielä julkisesti otettu askeltakaan ja organisaatiolta puuttuvat siihen ohjaavat politiikat ja periaatteet. Prosesseja ei ole selkeästi määritelty. Avoimuus ei ilmene strategiassa. Avoimuuteen liittyvään toimintaan ei organisaation tasolla kannusteta. Kuvaa tilannetta jossa avoimuutta ei johdeta tietoisesti. Pahimmillaan organisaatio voi olla informaatiosiilo. Informaatiosiiilolla tarkoitetaan epämuodollisia pisteratkaisuja. Vaikka järjestelmiä on jo käytössä, useimmiten raportteihin ja mittareihin kerätään dataa manuaalisesti eri tietojärjestelmistä sekä muista lähteistä.

Taulukko 1: Avoimen toimintakulttuurin kypsyystasojen portaat selityksineen

Liite 2. Avoimen toimintakulttuurin toteutumisen arviointikriteeristö.

Korkeakoulujen avoimuuden tason tilannekuvan selvitys on osa opetus- ja kulttuuriministeriön asettamaa Avoin tiede ja tutkimus -hanketta (ATT), jonka tavoitteena on, että vuoteen 2017 mennessä Suomi nousee yhdeksi johtavista maista tieteen ja tutkimuksen avoimuudessa.

Vuonna 2015 tehdyssä kypsyystason tilannekartoituksessa Lapin ammattikorkeakoulu sijoittui tasolle 1 (ei hallittu). Vuosien 2017-2020 sovitussa tulossopimuksessa tavoitteena on taso 3 (määritelty)

AVOIMEN TOIMINTAKULTTUURIN TOTEUTUMISEN TOIMENPITEET

	Tavoite/kriteeri	Toimenpide Lapin amkissa
Strateginen ohjaus		
Avoimuus organisaation toiminnassa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Avoimuus on mainittu esimerkiksi organisaation arvona tai periaatteena 2. Avoimuus on nimetty yhdeksi toimintakulttuurin osaksi ja sen merkitystä on tuossa yhteydessä avattu 3. Avoimuus on yksi strategian kantavista teemoista ja selvästi toiminnan keskiössä 	
Avoimuus tutkimusprosessissa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Avoimuus on mainittu osana organisaation tutkimusprosesseja 2. Avoimuus on nimetty yhdeksi organisaation tutkimusprosessin osaksi ja sen merkitystä on tuossa yhteydessä avattu 3. Avoimuus on yksi organisaation tutkimusprosessin keskeisiä osa-alueita 	
Sitoutuminen avoimen tieteen ja tutkimuksen toimenpiteisiin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio on ilmoittanut olevansa osittain sitoutunut 2. Organisaatio on ilmoittanut olevansa sitoutunut 3. Organisaatio on ilmoittanut olevansa erittäin sitoutunut 	
Paikallinen, kansallinen ja kansainvälinen yhteistyö	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yhteistyö eri toimijoiden kanssa on mainittu strategiassa 2. Yhteistyö monipuolisesti eri toimijoiden kanssa käy ilmi strategiasta ja yhteistyölle on asetettu kehityskohteita 3. Yhteistyö kaikilla kolmella osa-alueella huomattavan monipuolista ja yhteistyö on asetettu keskeiseksi osaksi organisaation strategiaa 	
Tutkimuksen palveluiden ja infrastruktuurien yhteentoimivuus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tutkimuksen palveluiden ja infrastruktuurien yhteiskäytöstä muiden organisaatioiden kanssa sekä tämän toiminnan edistämisestä on mainittu strategiassa 	

	<p>2. Tutkimuksen palveluiden ja infrastruktuurien yleisen yhteentoimivuuden kehittäminen on mainittu strategiassa</p> <p>3. Tutkimuksen palveluiden ja infrastruktuurien yleisen yhteentoimivuuden kehittäminen sekä sen kautta saavutetut hyödyt on huomioitu strategiassa ja niihin luvataan panostaa</p>	
<p>Tutkimuksen tulokset ja niihin liittyvä avoimuus</p>	<p>1. Tutkimusten tulosten jakaminen ja avoimuus on mainittu strategiassa</p> <p>2. Tutkimusten tulosten avoimuutta ja jatkokäyttöä kannustetaan ja kehitetään</p> <p>3. Tutkimusten tulosten avoimuus on nimetty erääksi keskeiseksi tutkimustoiminnan osaksi ja sen luomat mahdollisuudet tunnustetaan laajasti</p>	
<p>Avoimuuteen liittyvän osaamisen vahvistaminen</p>	<p>1. Avoimuuden osaaminen tai sen mahdollistavia työkaluja tai palveluita on mainittu strategiassa</p> <p>2. Avoimuuden osaaminen ja sen mahdollistavat työkalut sekä palvelut on asetettu kehityskohteiksi strategiassa</p> <p>3. Avoimuuden osaaminen ja sen mahdollistavat työkalut sekä palvelut on asetettu kehityskohteiksi strategiassa ja näiden tuomat hyödyt on tunnustettu ja nimetty</p>	
<p>Politiikat ja periaatteet</p>		
<p>Tieteellisen julkaisutoiminnan avoimuuden periaatteet</p>	<p>1. Organisaatio suosittelee käytettävän avoimia julkaisukanavia tutkimusjulkaisuilleen</p> <p>2. Organisaatio kehottaa käytettävän avoimia julkaisukanavia tutkimusjulkaisuilleen</p> <p>3. Organisaatio edellyttää käytettävän avoimia julkaisukanavia tutkimusjulkaisuilleen</p>	
<p>Tieteellisen julkaisutoiminnan rinnakkaistallentaminen</p>	<p>1. Organisaatio suosittelee rinnakkaistallentamaan tutkimusjulkaisut omaan julkaisuarkistoon tai muihin avoimiin julkaisukanaviin</p> <p>2. Organisaatio kehottaa rinnakkaistallentamaan tutkimusjulkaisut omaan julkaisuarkistoon tai muihin avoimiin julkaisukanaviin</p> <p>3. Organisaatio edellyttää rinnakkaistallentamaan tutkimusjulkaisut omaan julkaisuarkistoon tai muihin avoimiin julkaisukanaviin</p>	
<p>Tutkimuksen menetelmiin liittyvät avoimuuden periaatteet</p>	<p>1. Organisaatio suosittelee avoimuutta tutkimuksen menetelmien julkaisussa ja kehitystyössä</p> <p>2. Organisaatio kehottaa avoimuuteen tutkimuksen menetelmien julkaisussa ja kehitystyössä</p>	

	3. Organisaatio edellyttää avoimuutta tutkimuksen menetelmien julkaisussa ja kehitystyössä	
Tutkimusaineistojen sekä -datan saatavuuteen, käyttöön ja lisensointiin liittyvät avoimuuden periaatteet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio suosittaa tutkimusaineistojen avointa käyttöä, lisensointia tai tallennuspaikkoja 2. Organisaatio kehottaa tutkimusaineistojen avoimeen lisensointiin kansallisten suositusten mukaisesti sekä sovittujen tallennuspaikkojen käyttöön 3. Organisaatio edellyttää tutkimusaineistojen avointa lisensointia kansallisten suositusten mukaisesti sekä sovittujen tallennuspaikkojen käyttöä 	
Palveluiden ja resurssien käyttöoikeudet ja avoimuuden periaatteet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio suosittaa avoimuuden periaatteiden noudattamista hallussaan olevien resurssien käyttöoikeus- ja palveluperiaatteissa 2. Organisaatio suosittaa avoimuuden periaatteiden noudattamista hallussaan olevien resurssien käyttöoikeus- ja palveluperiaatteissaan. Kuvaukset löytyvät organisaatioiden sivuilta. 3. Organisaatio edellyttää avoimuuden periaatteiden noudattamista hallussaan olevien resurssien käyttöoikeus- ja palveluperiaatteissaan. Kuvaukset löytyvät organisaatioiden sivuilta. 	
Kokonaisarkkitehtuurin ohjaavat avoimuuden periaatteet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaation kokonaisarkkitehtuuriperiaatteissa on huomioitu avoimuuden tavoitteet 2. Organisaation kokonaisarkkitehtuuriperiaatteissa suositellaan avoimuuden periaatteiden noudattamista 3. Organisaation kokonaisarkkitehtuuriperiaatteissa edellytetään avoimuuden periaatteiden noudattamista 	
Organisaatioiden välisen yhteistyön avoimuuden periaatteet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio jakaa avointa tietoa 2. Organisaatio kuvaa avoimesti toimintaansa 3. Organisaatio panostaa selkeäkielisyyteen ja vuorovaikutteisuuteen 	
Sopimuksiin liittyvät avoimuuden periaatteet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio suosittaa avoimuuden periaatteiden huomioimista sopimuksissa juridisten edellytysten salliessa 2. Organisaatio kehottaa avoimuuden periaatteiden huomioimista sopimuksissa juridisten edellytysten salliessa 	

	3. Organisaatio edellyttää avoimuuden periaatteiden huomioimista sopimuksissa juridisten edellytysten salliessa	
Laatujärjestelmien ohjeet	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio on laatinut laatukäsikirjan tai laatutyötä esittelevän dokumentin ja se on saatavilla ulkoisilta verkkosivuilta 2. Organisaation laatukäsikirjassa suositellaan avoimuutta tai todetaan avoimuus erääksi laatutyön periaatteista 3. Organisaation laatukäsikirjasta suositellaan avoimuutta laaja-alaisesti ja avoimuus 	
Avoimuuden tukeminen		
Julkaisutoiminnan avoimuuden (OA-julkaiseminen, rinnakkaistallentaminen) seuranta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio ei vielä seuraa julkaisutoiminnan avoimuutta, mutta se on suunnitelmassa 2. Organisaatio seuraa osittain julkaisutoiminnan avoimuutta ja seurantaa kehitetään 3. Organisaatio seuraa julkaisutoiminnan avoimuutta ja siitä kerätään aktiivisesti tietoa 	
Tutkimusaineistojen avoimuuden (aineistojen avaaminen, hyödyntäminen) seuranta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio ei vielä seuraa tutkimusaineistojen avoimuutta, mutta se on suunnitelmassa 2. Organisaatio seuraa osittain tutkimusaineistojen avoimuutta ja seurantaa kehitetään 3. Organisaatio seuraa tutkimusaineistojen avoimuutta ja siitä kerätään aktiivisesti tietoa 	
Tutkimuksen näkyvyyden (vaikuttavuus, tieteellinen ja sosiaalinen media) seuranta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio ei vielä seuraa tutkimustoimintansa näkyvyyttä, mutta se on suunnitelmassa 2. Organisaatio seuraa osittain tutkimustoimintansa näkyvyyttä ja seurantaa kehitetään 3. Organisaatio seuraa tutkimustoimintansa näkyvyyttä ja siitä kerätään aktiivisesti tietoa 	
Tutkimusaineistojen metatietojen luettelointi- ja lataamispalvelut	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio ei vielä käytä kyseisiä palveluita, mutta ne ovat suunnitelmassa 2. Organisaatio käyttää osittain kyseisiä palveluita ja niiden käyttöä kehitetään 3. Organisaatio käyttää aktiivisesti kyseisiä palveluita 	
Palvelut tutkimusjulkaisujen ja -aineistojen dokumentointiin	<ol style="list-style-type: none"> 1. Organisaatio tarjoaa ohjeita tutkimusjulkaisujen tallentamiseen sen omaan julkaisuarkistoon sekä tietoa rinnakkaistallentamisesta 2. Organisaatio tarjoaa ohjeita edellä mainittujen lisäksi tutkimuksen aineistojen tallentamisesta ja metatiedoista sekä tietoa open access -julkaisuista. 3. Organisaatio tarjoaa edellisten lisäksi suosituksia sopivista tutkimusaineistojen ja 	

	<p>metatietojen tallennuspaikoista sekä selvittää mitä asioita niitä tallennettaessa tulee ottaa huomioon. Aiheita on käsitelty laajasti ja selvitetty niiden hyödyllisyyttä tutkijan kannalta.</p>	
<p>Osaamisen vahvistaminen</p>		
<p>Tutkimustiedon elinkaaren hallinta</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Organisaatio tarjoaa ohjeita tiedonhallintasuunnitelman laadintaan ja sen merkitystä ja hyötyjä tutkimuksen teossa selvitetään · Organisaatio tarjoaa ohjeita aineistojen kuvailuun ja julkaisuun · Organisaatio tarjoaa ohjeita tutkimusaineistojen pitkäaikaissäilytykseen sekä datanhallintasuunnitelman laatimiseen. Aiheita on käsitelty laajasti ja selvitetty niiden hyödyllisyyttä tutkijan kannalta. 	
<p>Tutkimuksen tulosten jatkokäyttö ja löydettävyys</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Organisaatio tarjoaa ohjeita tutkimuksen ja tutkimusaineistojen ulkoiseen linkittämiseen ja tunnisteisiin (mm. DOI, URN, ORCID) sekä perusteluja näiden käyttöön · Organisaatio tarjoaa ohjeita tutkimusjulkaisujen ja -aineistojen lisensointiin (mm. CC, ODC) sekä perusteluja näiden käyttöön · Organisaatio tarjoaa ohjeita siihen, mitä tarkoittavat julkaisufoorumit ja viittaustietokannat ja kuinka esimerkiksi bibliometriikka ja altmetriikka nivoutuvat osaksi tieteellistä julkaisutoimintaa. Aiheita on käsitelty laajasti ja selvitetty niiden hyödyllisyyttä tutkijan kannalta. 	
<p>Yhteisten palveluiden käyttö</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Organisaatio suosittelee käytettävän Suomen Akatemian laatimia ohjeita avoimen tiedon saatavuuteen ja julkaisemiseen · Organisaatio suosittelee käytettävän ATT-hankkeen palveluita (IDA, Etsin, AVAA) tai muita kansallisia palveluita (mm. AILA, FIN-CLARIN) tutkimusdatan hallinnassa · Organisaatio suosittelee käytettävän kansainvälisiä tai eurooppalaisia palveluita (mm. PubMed Central, arXiv, OpenAIRE, Zenodo) tutkimusdatan hallinnassa 	
<p>Osaamisen vahvistaminen avoimen tieteen ja tutkimuksen saralla</p>	<ul style="list-style-type: none"> · Organisaatiossa ei vielä toteuteta avoimen tieteen ja tutkimuksen koulutuksia, mutta ne ovat suunnitelmassa · Organisaatiossa järjestetään ja kannustetaan osallistumaan avoimen tieteen ja tutkimuksen koulutuksiin · Organisaatiossa kehitetään avoimen tieteen ja tutkimuksen sisältöä aktiivisesti 	

